

Економіка туризму

УДК 338.48.6

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.19599348>

**Синергія курортної справи, екскурсології та готельно-ресторанної
індустрії в умовах інноваційного розвитку туризму**

Іванчук Світлана Іванівна,

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри туризму,

Національний транспортний університет, м. Київ, Україна,

e-mail: iana_50@ukr.net,

[https:// orcid.org/0000-0002-7280-2344](https://orcid.org/0000-0002-7280-2344)

Бондаренко Владислава Анатолівна,

старший викладач, кафедра туризму,

Національний транспортний університет, м. Київ, Україна,

e-mail: vladislawa.b@gmail.com,

[https:// orcid.org/0000-0003-4712-1662](https://orcid.org/0000-0003-4712-1662)

Борисова Оксана Володимирівна,

кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри туризму,

Національний транспортний університет, м.Київ, Україна,

e-mail; mariaborysova@gmail.com,

<https://orcid.org/0000-0002-6379-0471>

Прийнято: 11.03.2026 | Опубліковано: 30.03.2026

Анотація. У сучасних умовах розвитку постіндустріального суспільства спостерігається стале зростання попиту на туристичні послуги, які поєднують оздоровлення, пізнавальну активність, емоційне відновлення та якісний сервіс.

У зв'язку з цим особливої актуальності набуває формування інтегрованих моделей розвитку туризму, заснованих на синергії курортної справи, екскурсології та готельно-ресторанної індустрії. Значущість такого підходу визначається його здатністю забезпечувати диверсифікацію регіональної економіки, підвищувати привабливість туристичних destinations і зміцнювати конкурентні позиції національного туристичного продукту в умовах інноваційних трансформацій.

Комплексний підхід до розвитку туристичної сфери ґрунтується на поєднанні трьох взаємопов'язаних складових. Курортна справа формує оздоровчо-рекреаційну основу туристичного продукту та створює умови для відновлення фізичного й психоемоційного стану людини. Екскурсологія забезпечує змістове, культурно-пізнавальне наповнення туристичного досвіду, сприяє поглибленню вражень і розкриттю локальної автентичності території. Готельно-ресторанна індустрія, своєю чергою, виконує функцію сервісного забезпечення, створюючи комфортні умови перебування, організації харчування та комплексного обслуговування туристів. Саме узгоджена взаємодія цих складових дозволяє формувати цілісний, конкурентоспроможний і клієнтоорієнтований туристичний продукт.

У дослідженні акцентовано увагу на необхідності використання комплексної методології, яка забезпечує гармонійне поєднання оздоровчо-рекреаційних ресурсів, екскурсійно-пізнавальних програм та сучасних готельно-ресторанних послуг. Реалізація такого підходу сприяє підвищенню ефективності функціонування туристичної сфери, стимулює інноваційний розвиток destinations, посилює їхню соціально-економічну результативність і формує передумови для сталого розвитку туризму.

Метою дослідження є розробка теоретичних положень і практичних рекомендацій щодо формування та управління інтегрованим туристичним продуктом на основі синергії курортної справи, екскурсології та готельно-

ресторанної індустрії з метою забезпечення інноваційного розвитку туризму та підвищення конкурентоспроможності регіонів.

Для об'єктивного оцінювання ефективності впровадження комплексного підходу доцільно застосовувати сукупність наукових методів. Статистичний метод використовується для кількісного аналізу результативності інтеграції складових туристичного продукту. Моніторинг дає змогу виявляти проблемні аспекти у взаємодії між курортною, екскурсійною та сервісною підсистемами з метою їх подальшого вдосконалення. Проблемно-цільовий аналіз спрямований на визначення невирішених аспектів досліджуваної проблематики, зокрема недостатньої розробленості інтегрованих моделей управління, обмеженого врахування синергетичного ефекту між окремими елементами туристичної інфраструктури та нестачі комплексних маркетингових досліджень. Метод формалізації застосовується під час систематизації результатів дослідження, їх структурування в аналітичних таблицях і побудови порівняльних характеристик.

Ключові слова: синергія; курортна справа; екскурсологія; готельно-ресторанна індустрія; інноваційний розвиток туризму; інтегрований туристичний продукт; конкурентоспроможність туристичних дестинацій; сталий розвиток.

Synergy of resort business, excursionology and hotel and restaurant industry in the context of innovative tourism development

Svitlana I. Ivanchuk,

Candidate of Economic Sciences (Ph.D. in Economics), Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Tourism,
National Transport University, Kyiv, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0002-7280-2344>

Vladyslava A. Bondarenko,

Senior Lecturer, Department of Tourism, National Transport University, Kyiv,
Ukraine, <https://orcid.org/0000-0003-4712-1662>

Oksana V. Borysova,

Candidate of Geographical Sciences (Ph.D. in Geography), Associate
Professor, Associate Professor of the Department of Tourism,
National Transport University, Kyiv, Ukraine,
<https://orcid.org/0000-0002-6379-0471>

Abstract. In the modern conditions of the development of a post-industrial society, there is a steady increase in demand for tourist services that combine health improvement, cognitive activity, emotional recovery and quality service. In this regard, the formation of integrated models of tourism development based on the synergy of resort business, excursionology and the hotel and restaurant industry is becoming particularly relevant. The significance of such an approach is determined by its ability to ensure the diversification of the regional economy, increase the attractiveness of tourist destinations and strengthen the competitive position of the national tourist product in the conditions of innovative transformations.

A comprehensive approach to the development of the tourism sector is based on a combination of three interrelated components. Resort business forms the health and recreational basis of the tourist product and creates conditions for the restoration of the physical and psycho-emotional state of a person. Excursionology provides a meaningful, cultural and cognitive content of the tourist experience, contributes to the deepening of impressions and the disclosure of the local authenticity of the territory. The hotel and restaurant industry, in turn, performs the function of service provision, creating comfortable conditions for staying, organizing meals and providing comprehensive services to tourists. It is the coordinated interaction of these

components that allows for the formation of a holistic, competitive and customer-oriented tourist product.

The study focuses on the need to use a comprehensive methodology that ensures a harmonious combination of health and recreation resources, excursion and educational programs and modern hotel and restaurant services. The implementation of such an approach contributes to increasing the efficiency of the tourism sector, stimulates the innovative development of destinations, strengthens their socio-economic performance and creates the prerequisites for the sustainable development of tourism.

The purpose of the study is to develop theoretical provisions and practical recommendations for the formation and management of an integrated tourist product based on the synergy of resort business, excursionology and the hotel and restaurant industry in order to ensure the innovative development of tourism and increase the competitiveness of regions.

To objectively assess the effectiveness of implementing an integrated approach, it is advisable to use a set of scientific methods. The statistical method is used for quantitative analysis of the effectiveness of integrating the components of a tourist product. Monitoring makes it possible to identify problematic aspects in the interaction between resort, excursion and service subsystems with the aim of their further improvement. Problem-target analysis is aimed at identifying unresolved aspects of the research issue, in particular, insufficient development of integrated management models, limited consideration of the synergistic effect between individual elements of the tourist infrastructure and the lack of comprehensive marketing research. The formalization method is used when systematizing the research results, structuring them in analytical tables and building comparative characteristics.

Keywords: synergy; resort business; excursionology; hotel and restaurant industry; innovative development of tourism; integrated tourist product; competitiveness of tourist destinations; sustainable development.

Актуальність теми зумовлена необхідністю формування сучасного конкурентоспроможного туристичного продукту, який поєднує не лише належний рівень інфраструктурного забезпечення, а й змістове наповнення туристичного досвіду через оздоровчі, пізнавальні, культурно-розважальні та сервісні компоненти. У сучасних умовах розвитку туризму особливого значення набуває комплексний підхід, заснований на узгодженій взаємодії курортної справи, екскурсології та готельно-ресторанної індустрії, оскільки саме така інтеграція дає змогу підвищити привабливість туристичних destinations і забезпечити більш повне задоволення потреб споживачів.

Курортна складова формує оздоровчо-рекреаційну основу туристичного продукту та створює умови для відновлення фізичного і психоемоційного стану людини. Екскурсологія розширює межі туристичного досвіду завдяки залученню туристів до культурно-пізнавальної діяльності, ознайомлення з локальною історією, традиціями та унікальністю території. Готельно-ресторанна індустрія, своєю чергою, забезпечує належний рівень комфорту, сервісу, гостинності та організації дозвілля, що є важливою передумовою формування позитивного враження від подорожі.

Отже, актуальність теми визначається потребою системної оптимізації туристичної діяльності на засадах інтеграції оздоровчого, екскурсійного та сервісного компонентів. Такий підхід сприяє створенню інноваційного, сталого, соціально орієнтованого та конкурентоспроможного туристичного продукту, здатного ефективно функціонувати в умовах сучасних трансформацій туристичного ринку.

Постановка проблеми. У сучасних умовах розвитку туристичної сфери однією з ключових проблем залишається відсутність цілісного стратегічного підходу до формування туристичного продукту на основі інтеграції курортної справи, екскурсології та готельно-ресторанної індустрії. Недостатній рівень узгодженості між оздоровчо-рекреаційними ресурсами, екскурсійно-пізнавальними програмами та сервісно-гостинними послугами знижує

ефективність функціонування туристичних комплексів, негативно впливає на якість туристичного досвіду та обмежує конкурентоспроможність DESTINATION.

Проблема посилюється тим, що в багатьох випадках розвиток окремих складових туристичної сфери здійснюється фрагментарно, без урахування їхньої взаємодії та синергетичного ефекту. Це призводить до недостатнього рівня залучення туристів, неповного використання рекреаційного та культурного потенціалу територій, а також до зниження соціально-економічної результативності туристичної діяльності.

У зв'язку з цим виникає необхідність розробки комплексного підходу, який би забезпечував гармонійне поєднання оздоровчого, пізнавального та сервісного компонентів у межах єдиного туристичного продукту. Такий підхід дозволить оптимізувати процеси управління туристичною діяльністю, підвищити рівень задоволеності споживачів туристичних послуг, сприяти сталому розвитку регіонів і формуванню соціально орієнтованої моделі інноваційного розвитку туризму.

Ефективне стратегічне управління у цій сфері потребує врахування взаємозв'язків між курортною, екскурсійною та готельно-ресторанною складовими, оскільки саме їх збалансований розвиток створює передумови для посилення економічного, соціального та культурного потенціалу туристичних DESTINATION.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз публікацій з проблематики комплексності туристичного продукту дає змогу виокремити низку важливих наукових підходів. Так, Здерко С. І. у монографії «Шляхи підвищення рівня комплексності туристичного продукту» [1] досліджує особливості формування інтегрованого туристичного продукту, в якому поєднуються рекреаційні ресурси, супутні послуги та організаційні механізми підвищення привабливості туристичних пропозицій. Саух І. В. [2] розглядає проблеми і стратегії розвитку регіональних туристичних комплексів, акцентуючи увагу на необхідності координації інфраструктурного забезпечення

з культурними та природними ресурсами для створення цілісного туристичного середовища.

У роботі Немченко І. О. [3] проаналізовано сучасні тенденції розвитку туризму в Україні, зокрема наголошено на зростанні ролі активних форм туристичної діяльності та підвищенні значущості доступності рекреаційних об'єктів для споживачів. Андрєєва Г. П. [7] досліджує основні види діяльності територіальних туристично-рекреаційних комплексів, розглядаючи їх як взаємопов'язану систему виробництва та реалізації туристичного продукту. Такий підхід є важливим для розуміння функціональної єдності курортної, екскурсійної та сервісної складових.

Окремий напрям досліджень присвячено ролі анімаційних та дозвіллевих послуг у підвищенні якості туристичного обслуговування. Зокрема, Криволапов Е. А. та Сидорук А. В. у праці «Вплив анімаційної діяльності на процес розвитку курортних комплексів» [8] обґрунтовують значення анімаційної складової у формуванні унікального туристичного досвіду та зростанні туристичного потоку. Миронов Ю. Б. у статті «До питань розвитку анімаційних послуг у курортних готелях та туристичних комплексах Причорноморського регіону України» [9] підкреслює, що розвиток анімаційного сервісу у закладах розміщення є важливим чинником підвищення привабливості туристичних комплексів і посилення їх конкурентних переваг.

Важливу роль у забезпеченні ефективного функціонування туристичних дестинацій відіграє також інфраструктурна складова. Кулиняк І. Я. [10] досліджує сутність і перспективи розвитку транспортної інфраструктури в Україні, визначаючи її як базову передумову доступності туристичних територій та стабільного розвитку туристичної сфери. Разом із тим у працях Компанець К. А. та співавторів [12–15] розглядаються інноваційні тенденції розвитку туристичної й суміжних сфер, зокрема впровадження смарт-технологій, сучасних маркетингових інструментів, нових підходів до

організації сервісу та управління персоналом, що в сукупності формують підґрунтя для комплексного розвитку туристичних і рекреаційних комплексів.

Отже, аналіз наукових джерел дає підстави стверджувати, що сучасні дослідження акцентують увагу на необхідності інтеграції курортної справи, екскурсології та готельно-ресторанної індустрії як взаємодоповнювальних елементів єдиного туристичного продукту. Саме така синергія забезпечує створення інноваційного, конкурентоспроможного і соціально орієнтованого туристичного середовища, здатного відповідати очікуванням сучасних туристів та сприяти сталому розвитку регіонів.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри наявність значної кількості наукових праць, присвячених розвитку туризму, низка важливих аспектів і дотепер залишається недостатньо опрацьованою. Насамперед це стосується відсутності цілісних інтегрованих моделей управління, які б забезпечували узгоджену взаємодію курортної справи, екскурсології та готельно-ресторанної індустрії в межах формування єдиного туристичного продукту. Недостатньо дослідженим також залишається вплив окремих інфраструктурних, організаційних і сервісних рішень на туристичну активність, рівень задоволеності споживачів та загальну конкурентоспроможність туристичних дестинацій.

Окремої уваги потребує питання практичної реалізації комплексного підходу до управління туристичними продуктами з урахуванням синергетичного поєднання оздоровчо-рекреаційної, екскурсійно-пізнавальної та сервісно-гостинної складових. Саме ці аспекти потребують більш глибокого наукового осмислення та прикладного обґрунтування.

У зв'язку з цим потенційний внесок дослідження полягає в розробленні теоретичних положень і практичних рекомендацій щодо комплексного управління туристичними продуктами на основі інтеграції курортної справи, екскурсології та готельно-ресторанної індустрії. Реалізація такого підходу сприятиме підвищенню ефективності розвитку туризму, зміцненню

конкурентоспроможності регіонів та формуванню сучасного інноваційного туристичного середовища.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою дослідження є розроблення теоретичних засад і практичних рекомендацій щодо комплексного управління туристичним продуктом на основі інтеграції курортної справи, екскурсології та готельно-ресторанної індустрії з метою забезпечення інноваційного розвитку туризму та підвищення конкурентоспроможності регіонів.

Для досягнення поставленої мети у дослідженні визначено такі **завдання**:

- обґрунтувати актуальність інтеграції курортної справи, екскурсології та готельно-ресторанної індустрії у формуванні сучасного туристичного продукту;
- визначити роль курортної складової як основи оздоровчо-рекреаційного наповнення туристичних дестинацій;
- проаналізувати значення екскурсології як інструменту формування пізнавальної, культурної та емоційної цінності туристичного продукту;
- дослідити внесок готельно-ресторанної індустрії у забезпечення якісного сервісу, комфорту та комплексного обслуговування туристів;
- розробити порівняльну характеристику функціональних можливостей курортної, екскурсійної та сервісної складових у структурі інтегрованого туристичного продукту;
- сформувати систему якісних і кількісних методів оцінювання ефективності комплексного підходу до розвитку туризму на засадах синергетичної взаємодії його основних складових.

Виклад основного матеріалу дослідження. Синергетичний підхід до розвитку туризму передбачає розгляд туристичного продукту не як сукупності ізольованих послуг, а як цілісної системи, у межах якої курортна справа, екскурсологія та готельно-ресторанна індустрія формують єдиний механізм створення споживчої цінності. За таких умов турист отримує не окрему послугу проживання, харчування чи екскурсійного обслуговування, а комплексне

враження, яке поєднує оздоровлення, пізнання, комфорт, емоційне залучення та індивідуалізацію відпочинку.

Інноваційний розвиток туризму суттєво посилює значення такої взаємодії. Це пов'язано з тим, що сучасний турист орієнтується не лише на базові критерії якості, а й на унікальність пропозиції, багатофункціональність дестинації, цифрову зручність, гнучкість сервісу та емоційну насиченість подорожі. Саме тому конкурентоспроможність туристичного продукту дедалі більше залежить від здатності суб'єктів туристичного ринку поєднувати оздоровчо-рекреаційний потенціал території, змістовне екскурсійне наповнення та високий рівень гостинності.

У межах такого підходу курортна справа виконує функцію формування лікувально-оздоровчої та відновлювальної основи туристичного продукту.

Таблиця 1

Функціональна роль основних складових синергетичного розвитку туризму

Складова	Основний зміст	Функціональне значення	Очікуваний ефект
Курортна справа	Оздоровлення, рекреація, відновлення, використання природних лікувальних ресурсів	Формує базову цінність туристичної дестинації та сприяє відновленню фізичного й психоемоційного стану споживача	Підвищення привабливості території для оздоровчого та рекреаційного туризму
Екскурсологія	Пізнавальні програми, культурні маршрути, інтерпретація спадщини, організація вражень	Наповнює туристичний продукт змістом, розширює культурний досвід та підсилює емоційне сприйняття подорожі	Зростання цінності туристичного продукту та унікалізація дестинації
Готельно-ресторанна індустрія	Проживання, харчування, гостинність, сервіс, дозволя	Забезпечує комфортне перебування туристів та підтримує якість комплексного обслуговування	Формування позитивного споживчого досвіду та підвищення задоволеності туристів

Джерело: сформовано авторами.

Екскурсологія забезпечує культурно-пізнавальний зміст перебування, сприяє глибшому зануренню туриста у середовище дестинації, підвищує її

освітню та емоційну цінність. Готельно-ресторанна індустрія, своєю чергою, створює сервісну платформу, без якої неможливе повноцінне споживання туристичних послуг. Їх поєднання забезпечує ефект синергії, за якого результат функціонування цілісної системи перевищує суму результатів окремих складових.

Наведені дані дають підстави стверджувати, що кожна зі складових має власне функціональне навантаження, однак їхня найбільша ефективність досягається саме в умовах інтегрованого використання. Якщо курортна справа створює оздоровчий зміст, то екскурсологія надає туристичному продукту культурної та пізнавальної глибини, а готельно-ресторанна індустрія трансформує цей продукт у комфортний та ринково привабливий формат (табл 2).

Таблиця 2

Синергетичні ефекти взаємодії курортної справи, екскурсології та готельно-ресторанної індустрії

Напрямок взаємодії	Сутність взаємозв'язку	Практичний результат
Курортна справа + екскурсологія	Поєднання оздоровлення з культурно-пізнавальними програмами	Урізноманітнення туристичного досвіду, підвищення тривалості перебування
Курортна справа + готельно-ресторанна індустрія	Забезпечення оздоровчих послуг комфортним проживанням і спеціалізованим харчуванням	Зростання якості рекреаційного продукту та рівня задоволеності туристів
Екскурсологія + готельно-ресторанна індустрія	Інтеграція екскурсійних програм із тематичним сервісом, гастрономією та гостинністю	Посилення емоційної привабливості туристичного продукту
Курортна справа + екскурсологія + готельно-ресторанна індустрія	Формування цілісного багатокомпонентного туристичного продукту	Зміцнення конкурентоспроможності дестинації та підвищення її ринкової стійкості

Джерело: сформовано автором.

Зміст таблиці свідчить, що синергія між зазначеними складовими має не лише теоретичне, а й безпосереднє практичне значення. Зокрема, поєднання оздоровчих програм із екскурсійними маршрутами та якісним сервісом дозволяє розширити структуру туристичного попиту, залучити нові сегменти

споживачів і підвищити середню вартість туристичного продукту за рахунок його комплексності.

Рисунок 1 – Схема формування інтегрованого туристичного продукту в умовах синергії основних складових

Узагальнено схема демонструє, що інноваційний розвиток туризму є не окремим процесом модернізації певної галузі, а комплексною трансформацією всієї системи туристичного обслуговування. Його результатом виступає формування інтегрованого туристичного продукту, орієнтованого на довгострокову конкурентоспроможність, високу якість сервісу та регіональну стійкість.

Важливим аспектом є те, що сучасна дестинація вже не може розвиватися успішно лише за рахунок природно-рекреаційних ресурсів або наявності закладів розміщення. В умовах високої ринкової конкуренції вирішальне значення має здатність до створення багаторівневого туристичного продукту, в якому відпочинок поєднується з враженнями, оздоровлення з культурною наповненістю, а сервіс з інноваційними формами взаємодії зі споживачем. Саме тому синергія курортної справи, екскурсології та готельно-ресторанної

індустрії має розглядатися як методологічна основа стратегічного управління розвитком туризму.

У практичному аспекті це означає необхідність розробки комплексних туристичних пакетів, які включають проживання, харчування, оздоровчі процедури, екскурсійні маршрути, локальні гастрономічні продукти, подієві програми та цифрові сервіси супроводу подорожі. Такий підхід дозволяє не лише підвищити економічну віддачу від використання туристичних ресурсів, а й створює передумови для збільшення тривалості перебування туриста в регіоні, розширення його витрат та формування лояльності до дестинації.

Таблиця 3

Основні інноваційні напрями посилення синергії у туристичній сфері

Напрямок інновацій	Характеристика	Очікуваний результат
Цифровізація сервісу	Онлайн-бронювання, мобільні додатки, віртуальні екскурсії, електронний супровід туриста	Підвищення доступності та зручності споживання туристичних послуг
Гастрономічна інтеграція	Включення локальної кухні у структуру туристичного продукту	Підсилення автентичності та формування унікального враження
Медико-оздоровча персоналізація	Індивідуальні програми відновлення, wellness- та spa-продукти	Розширення цільової аудиторії та підвищення якості рекреаційного обслуговування
Тематизація екскурсій	Створення спеціалізованих культурних, історичних, екологічних, гастрономічних маршрутів	Урізноманітнення туристичної пропозиції та підвищення її цінності
Інтегроване управління дестинацією	Координація діяльності курортних, екскурсійних і сервісних суб'єктів	Формування цілісної стратегії розвитку туристичного регіону

Джерело: сформовано автором.

Наведені напрями інновацій свідчать, що ефективність синергетичного підходу значною мірою визначається не лише фактом наявності різних туристичних ресурсів, а й якістю управління їх взаємодією. Відсутність координації між суб'єктами туристичної діяльності, як правило, знижує ефективність навіть ресурсно забезпечених дестинацій. Натомість системно організована взаємодія дозволяє створювати більш стійкі та конкурентні моделі туристичного розвитку(рис.2).

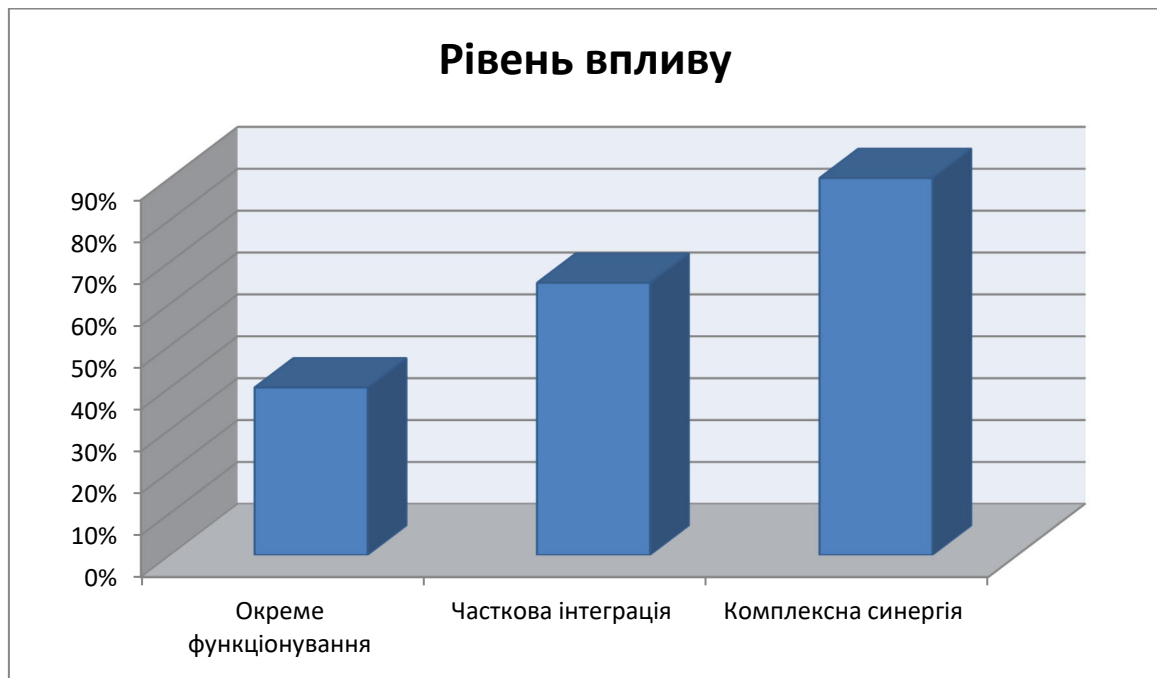

Рисунок 2 - Вплив інтеграції складових на якість туристичного продукту

Графік відображає загальну логіку дослідження: чим вищим є рівень інтеграції між курортною справою, екскурсологією та готельно-ресторанною індустрією, тим вищою є якість туристичного продукту, його ринкова привабливість і здатність задовольняти багатовимірні потреби сучасного туриста.

Висновок: Отже, синергія курортної справи, екскурсології та готельно-ресторанної індустрії в умовах інноваційного розвитку туризму виступає ключовою передумовою формування сучасного інтегрованого туристичного продукту. Її практична цінність полягає у можливості поєднати оздоровчий, культурно-пізнавальний та сервісний потенціал у межах єдиної системи туристичного обслуговування. Саме такий підхід забезпечує підвищення якості туристичного досвіду, посилення конкурентоспроможності дестинацій, зростання економічної результативності туристичної діяльності та створення умов для сталого розвитку регіонів.

Список використаних джерел

- Здерко С. І. Шляхи підвищення рівня комплексності туристичного продукту URL:

<https://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/931/1/Zderko%20Svitlana%20MEMTmi-51.pdf> (дата звернення: 20.10.2025)

2. Саух І.В. Основні проблеми, принципи, стратегії формування та розвитку регіональних туристичних комплексів. *Економіка. Управління. Інновації*. 2013. №1 (9). URL: https://tourlib.net/statti_ukr/sauh2.htm (дата звернення: 10.02.2025)

3. Нємченко І. О. Дослідження тенденцій і перспектив розвитку туризму в Україні. URL: <https://ekhsuir.kspu.edu/bitstreams/76999458-0295-4045-917e-3fdfe4f7df/download> (дата звернення: 5.10.2025)

4. Яготін Р. С., Д.В.Болтоматіс, С.В. Халайджі., Павлова Н.В. Конспект лекцій з дисципліни «Спеціалізований туризм (Активний туризм)» для бакалаврів усіх спеціальностей денної та заочної форм навчання / Укл.— Одеса: ОНАХТ, 2020. — 45 с. URL: <https://surl.lt/vcdrzo> (дата звернення: 20.02.2025)

5. Шишигіна Л.С., Зима Я.М., Маркетингові засоби просування туристичних послуг на ринку України. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/bitstreams/dd651bf3-51a0-440c-b068-bdaa7b3bd872/download> (дата звернення: 20.02.2025)

6. Філіпенко Т.В. Сучасні проблеми розвитку іноземного туризму в Україні. URL: <https://eprints.zu.edu.ua/19151/1/%D1%82%D0%B5%D0%B7%D0%B8%D1%81%D1%8B%20%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BC.pdf> (дата звернення: 10.02.2025)

7. Андрєєва Г.П. Аналіз основних видів діяльності територіальних туристично-рекреаційних комплексів щодо виробництва і реалізації туристичного продукту. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки»*. 2015. №10. Ч.1. С.23-27. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/andreeva2.htm (дата звернення: 05.03.2025)

8. Криволапов Е. А., Сидорук А. В. Вплив анімаційної діяльності на процес розвитку курортних комплексів. *Економіка суспільство*. Вип..47.2023. URL:

<https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/download/2095/2024> (дата звернення: 15.03.2025)

9. Миронов Ю.Б. До питання розвитку анімаційних послуг у курортних готелях та туристичних комплексах причорноморського регіону України. *Причорноморські економічні студії*. 2020. Вип.54. С.114-118. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/myronov47.htm (дата звернення: 20.02.2025)

10. Кулиняк І.Я. Сутність, класифікація та перспективи розвитку в Україні. *Review of transport economics and management*, 2020, вип. 4(20) URL: <https://pte.ust.edu.ua/article/download/213138/228224/522481> (дата звернення: 05.03.2025)

11. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Туризм : наук. зб. Вип. 1 / М-во освіти і науки України, М-во культури України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. – Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2018. – 120 с. URL: <http://tourism.knukim.edu.ua/issue/download/9083/4296> (дата звернення: 15.03.2025)

12. Компанець К.А., Іванчук С. І, Бондаренко В.А. Особливості формування інноваційних трендів в туристичній сфері на основі сучасних потреб споживачів. *Вісник НТУ Вісник Національного транспортного університету* – Випуск № 52 – 2022 (дата звернення: 20.02.2025)

13. Компанець К.А., Антонюк І.Ю., Медведева А.О. Прийоми маркетингу в організації ресторанного бізнесу України під час війни. *Наука і техніка сьогодні* DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2022-5\(5\)-78-86](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2022-5(5)-78-86) (дата звернення: 20.02.2025)

14. Компанець К.А., Сидоренко Т.М., Міско В.Г. Формування інноваційної стратегії розвитку сфери гостинності. *Автомобільні дороги і дорожнє будівництво»* 2023р URL: <http://addb.ntu.edu.ua/pages/contacts.html> (дата звернення: 20.02.2025)

15. Kompanets K. Conceptual principles of choosing rational forms of labor organization of personnel of motor transport enterprises.. / Nadiia Antonenko;

Victoria Ilchenko; Nataliia Kovalenko; Tetiana Diachenko; Nataliia Kukhtyk// ICBT
2023: *Digitization: Opportunities and Challenges for Business*, p. 252–264. DOI:
10.1007/978-3-031-26953-0_25 (дата звернення: 20.02.2025)